

Selvitys maahanmuuttajien kotoutumisesta ruotsin kielellä

Maahanmuuttajien kotoutumisesta ruotsin kielellä jätettiin 21.9.2015 valtuustoaloite, jonka ensimmäinen allekirjoittaja on Nina Colliander-Nyman. Aloitteessa toivotaan selontekoa siitä, miten kaupunki antaa muista maista Kauniaisiin muuttaville mahdollisuuden ruotsinkieliseen kotoutumiseen. Aloitteessa painotetaan sitä, että kaupunki on voimakkaasti kaksikielinen, ja että meillä on toimiva infrastruktuuri niin suomen kuin ruotsin kielellä sekä toimiva kaksikielisyysstrategia.

On tärkeää, että kunnat kantavat osansa humanitäärisestä vastuusta ja huolehtivat maahanmuuttajien osallisuudesta yhteiskunnassa paikallistasolla. Maahanmuuttajilla – sekä kiintiöpakolaisilla että muilla maahanmuuttajilla – on perustuslain (17 §) mukaan oikeus valita kotoutumiskielensä, suomi tai ruotsi, oppivelvollisuuden eli perusopetuksen osalta. Mitä tulee aikuisten kotoutumiskoulutukseen, kyse ei ole subjektiivisesta oikeudesta. Perheiden kannalta on yleensä tarkoituksenmukaista, että koko perheellä on sama kotoutumiskieli.

MAAHANMUUTTAJAN KIELIVALINTA ja KOHTAAMINEN SUOMEN VIRANOMAISTEN KANSSA

Maahanmuuttajien kotoutumisesta säädetään laissa kotoutumisen edistämisestä (1386/2010). Kotoutumisprosessi alkaa siinä vaiheessa, kun henkilö muuttaa vapaaehtoiseen kuntaan Suomessa. Kunnalla ja TE-toimistolla on keskeinen vastuu maahanmuuttajan tukemisesta kotoutumispolulla. Kielivalinta on yksi osa kotoutumissuunnitelmaa, jonka laatii joko TE-toimisto tai kunta. Turvapaikanhakijalla, joka saa jäädä Suomeen ja jolle siis on myönnetty oleskelulupa, kotoutumisprosessi alkaa sen jälkeen, kun myönteinen oleskelulupapäätös on annettu tiedoksi ja hakija on muuttanut johonkin kuntaan.

Kielen valinta tapahtuu silloin, kun maahan tullut maahanmuuttaja on yhteydessä TE-toimistoon tai kuntaan. Kunnan työntekijät ovat kiintiöpakolaisia vastassa lentokentällä, mutta kielivalinta tehdään yhteydenpidossa TE-toimiston kanssa kotoutumissuunnitelmaa laadittaessa. Asiakkaat päättävät kotoutumiskoulutuksen kielestä hakiessaan päätöstä kotoutumiskoulutuksesta joko työvoimakoulutuksena tai vapaaehtoisena kotoutumiskoulutuksena. TE-toimiston virkamiehet ovat saaneet ohjeistuksen, jonka mukaan ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus hyväksytään, mutta asiakkaiden kanssa käydään samalla keskustelua suomen kielen taidon merkityksestä Uudenmaan työmarkkinoilla. Työvoimapolitiittisena koulutuksena ei ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta ole tarjottu Etelä-Suomessa viime vuosina. Uudenmaan ELY-keskus tulee kuitenkin kilpailuttamaan myös ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen vuodenvaihteessa. ELY-keskuksen mukaan kotoutuminen tapahtuu joko suomen tai ruotsin kielellä, mutta Opetushallituksen laatimien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan toinen kotimainen kieli voi olla valinnaisena aineena kotoutumiskoulutuksessa. TE-toimisto voi myös kolmivuotisen kotoutumisjakson aikana hyväksyä vapaaehtoiset kieliopinnot esim. kansalaisopistossa. Maahanmuuttaja saa siinä tapauksessa korvauksen Kelalta. (Tuija Soininen, maahanmuuttopäällikkö, Uudenmaan TE-toimisto 26.10.2015; Minna Kuivalainen, erikoissuunnittelija, Uudenmaan ELY-keskus 19.10.2015; Jaana Suokonautio, maahanmuuttopäällikkö, Uudenmaan ELY-keskus 30.10.2015; Kristina Stenman, maahanmuuttojohtaja, KTM 30.10.2015)

Vastuu siirtyy kunnille, kun turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten kielivalinta on jo tehty. Kun kyse on muista maahanmuuttajista kuin kiintiöpakolaisista ja turvapaikanhakijoista (ns. työperäinen maahanmuutto), ollaan yleensä heti yhteydessä kunnan eri palvelumuotoihin.

KOKEMUKSIA RUOTSINKIELISESTÄ KOTOUTTAMISESTA

Ruotsinkielistä kotouttamista on lähinnä Pohjanmaan ruotsinkielisellä seudulla. Esimerkiksi Närpiön ruotsinkielisen kotouttamisen malli on yleisesti tunnustettu. Närpiö on hyvin ruotsinkielinen kunta, jonka työmarkkinoilla tarvitaan paljon maahanmuuttajatyövoimaa. On kuitenkin esimerkkejä maahanmuuttajista, jotka ovat kotoutuneet ruotsin kielellä Pohjanmaalla tai Ruotsissa ja sitten muuttaneet perheineen Etelä-Suomeen.

Läntiselle Uudellemaalle, Raaseporiin ja Hankoon, tulee vuosittain n. 100 maahanmuuttajaa. Heistä 20–30 on osoittanut kiinnostusta ruotsinkielistä kotouttamista kohtaan lähinnä perhesyistä, esimerkiksi kun kumppani on ruotsinkielinen. Työperäinen maahanmuutto esim. Virosta kotoutuu yleensä suomen kielellä. Pakolaiset ja turvapaikanhakijat kotoutetaan kokonaan suomeksi, koska ELY-keskus on ostanut vain suomenkielistä kotoutumiskoulutusta. Sen kautta, että on ollut näyttöä kiinnostuksesta ruotsinkielistä kotoutumista kohtaan (osallistujia kansalaisopiston ruotsin kielen kursseilla ja tilastoja siitä, kuinka moni on naimisissa suomenruotsalaisen kanssa), läntinen Uusimaa on toisinaan saanut ruotsin- tai kaksikielisiä kursseja. Kokemukset kaksikielisistä kursseista ovat hyviä. Raaseporissa ei selviydy työelämässä ilman ruotsin kielen taitoa, mutta myös suomen kieli voi olla tärkeä. Kotoutuminen on osoittautunut tapahtuvan paljon nopeammin ja helpommin ruotsin kielen kautta, koska se on tutumpi muitten kielten näkökulmasta. Kokemukset ruotsin- ja kaksikielisestä kotoutumisesta ovat siis hyviä Länsi-Uudellamaalla, joka on voimakkaasti kaksikielinen, ja erityisesti Raaseporissa, jossa on ruotsinkielinen enemmistö. (Börje Mattsson 7.10.2015, Punainen Risti)

Pääkaupunkiseudulla kotoutuminen on pääasiallisesti tapahtunut suomen kielellä, eikä seudun ruotsinkielisissä kouluissa toistaiseksi anneta valmistavaa opetusta. Asiasta on kuitenkin keskusteltu esim. Espoossa. Uudenmaan ELY-keskus tekee ESF-projektin puitteissa yhteistyötä Helsingin ruotsinkielisen työväenopiston kanssa kehittääkseen ruotsinkielisiä työllistymispolkuja maahanmuuttajille.

Ruotsinkielistä kotoutumispolkua koskevan raportin *Via svenska, den svenskspråkiga integrationsvägen* (Creutz & Helander, Magma 2012) mukaan peräti 23 prosenttia pääkaupunkiseudun maahanmuuttajista oli kiinnostuneita ruotsinkielisestä kotoutumisesta. Kiinnostuksen syitä olivat ruotsinkielinen kumppani tai joku muu keskeinen henkilö, jonka äidinkieli on ruotsi, työskentely ruotsinvoittoisella työpaikalla – esim. päiväkodissa, koulussa, korkeakoulussa, kolmannella sektorilla – ja se, että ruotsin kieli on helpompi oppia kuin suomen kieli. Moni viittaa lisäksi siihen, että kaikki pohjoismaat muodostavat yhteiset työmarkkinat ruotsia osaavalle. Monet, 54 prosenttia, olivat myös halukkaita oppimaan sekä suomea että ruotsia. Raportista ilmeni myös, että Espoossa ja Kauniaisissa n. 45 prosentille tutkimukseen osallistuneista maahanmuuttajista tarjottiin palvelua ruotsiksi, kun vastaava prosentti oli Helsingissä n. 25 ja Vantaalla n. 17.

KOTOUTUMINEN KAUNIAISSA

Kauniaisten kaupungilla on sopimus ELY-keskuksen kanssa 10 kiintiöpakolaisen vastaanottamisesta vuosittain. Lisäksi kaupunkiin muuttaa muita maahanmuuttajataustaisia henkilöitä työn, kumppanuuden, perheenyhdistämisen ja muiden asioiden kuten esim. opintojen johdosta. Viime aikoina Suomeen saapuvien turvapaikanhakijoiden määrä on noussut rajusti. Ei ole luultavaa, että Kauniaisiin voitaisiin sijoittaa turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskus. Sitä vastoin on mahdollista, että oleskeluluvan saaneille turvapaikkaa hakeville perheille voidaan tarjota asuntoja täällä esim. 6–8 kuukaudeksi. On mahdotonta ennakoida määriä, mutta kyse voisi olla esim. 30 henkilöstä. Tämän lisäksi on mahdollista, että Kauniaisista löytyy kiinteistö, joka voisi toimia yksin saapuvien alaikäisten ryhmäasuntolana. Siinä tapauksessa kyse voi olla enimmillään 21 lapsesta. Kaupunki on velvollinen järjestämään välittömästi koulunkäynnin jonkinlaisen pakolais- tai maahanmuuttajataustan

omaaville lapsille, jotka sijoitetaan tai jotka asettuvat asumaan kaupunkiin. Päivähoidon järjestämisvelvoite koskee pääsääntöisesti vain kaupungissa vakituisesti asuvia.

Turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten lisäksi maahanmuuttajia tulee omin päin. On vaikeaa ennakoita turvapaikanhakijoiden ja muiden maahanmuuttajien määriä, ja on hyvin vaikeaa arvioida, missä määrin ruotsinkielinen kotoutuminen kiinnostaa heitä.

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Sosiaalitoimisto järjestää pakolaisille ja turvapaikanhakijoille asunnon, ruokaa ja taloudellista tukea. Sosiaalitoimisto huolehtii myös tiedottamisesta ja opastuksesta käytännön asioissa alkuvaiheessa ja tukee maahanmuuttajia yhteydenpidossa eri viranomaisten, esim. maistraatin, poliisin, terveydenhuollon, päivähoidon ja koulun kanssa, tarvittaessa tulkin avulla. Kaikki nämä palvelut voidaan antaa Kauniaisissa sekä suomeksi että ruotsiksi.

Terveyskeskuksessa vastaava lääkäri ja terveydenhoitaja tekevät kiintiöpakolaisille alkuterveystarkastuksen, jossa selvitetään heidän terveydentilansa ja seulotaan ne henkilöt, jotka tarvitsevat hoitoa tai joilla on suojatoimia vaativia tartuntatauteja, minkä lisäksi tarkistetaan, että kaikki rokotukset on tehty. Sen lisäksi, että välittömän hoidon tarpeessa olevat lähetetään jatkohoitoon ja kiireelliseen hammashoitoon, tavoitteena on ehkäistä, tunnistaa ja hoitaa mielenterveysongelmia, joiden hoitamiseksi pakolaisilla on mahdollisuus saada aika perhepsykologin vastaanotolle. Terveydenhoitaja ilmoittaa lapset neuvolaan tai kouluterveydenhoitajille, jotka sitten huolehtivat rokotuksista ja muista palveluista. Lasten rokotukset on aloitettava ennen kuin he aloittavat koulussa tai päiväkodissa. Vastaanoton terveydenhoitaja huolehtii aikuisten ja peruskoulun päättäneiden nuorten rokotuksista. Kotouttamis- ja perhetyöstä vastaava lähihoitaja on läsnä laboratorio- ja röntgentutkimuksissa ja tukee myös tarpeen mukaan pakolaisia heidän arjessaan.

Sujuvalla yhteistyöllä sosiaali- ja terveydenhuollon, koulujen, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen sekä kolmannen sektorin välillä on ratkaiseva merkitys, ja myös Granin Lähiapu on osallistunut aktiivisesti. Kauniaisten kaupunki on sitoutunut vastaanottamaan vuosittain 10 kiintiöpakolaista, mutta on odotettavissa, että kuntien vastaanottovelvoite voi kasvaa, kun turvapaikanhakijat alkavat saada oleskelulupia ensi vuonna. Siksi Kauniaisten on syksyn aikana aloittanut kotouttamisprosessin poikkihallinnollisen ja moniammatillisen kehittämisen, joka koskee kaikkia toimialoja, ja samalla lujitetaan tämän alan osaamista. Myös yhdistyksillä ja vapaaehtoisilla on tässä kaikessa tärkeä rooli, ja heidät onkin otettu mukaan kotouttamisprosessin suunnittelutyöhön ja kuvaamiseen.

Päivähoito ja koulu

Perheet, joilla ei ole suomen eikä ruotsin kielen taitoa, voivat vapaasti hakea päivähoito- ja esikoulupaikkaa toivomallaan kielellä. Kaupunki voi tarjota molemmilla kielillä esim. konsultoivan erityislastentarhanopettajan tukea sekä rakenteellisia tukitoimia, jos sellaisia tarvitaan päivähoitossa tai esikoulussa. Tällä hetkellä ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on yksittäisiä tällaisia lapsia. Kyse on sellaisten perheiden lapsista, jotka ovat kotoutuneet ruotsin kielellä jossain muualla Suomessa ja sitten muuttaneet tänne. Avoimen perhetoiminnan palveluita tarjotaan molemmilla kielillä myös maahanmuuttajataustaisille perheille.

Valtuuston hyväksymän Kauniaisten kaupungin kotouttamisohjelman 2013–2016 mukaan kaupunki järjestää oman valmistavan opetuksen ryhmän, jos oppilaita on vähintään 4–5. Jos sopivaa ryhmää ei synny, oppilaat osallistuvat sopimuksen nojalla Espoon valmistavaan opetukseen Espoon kaupungin valmistavan opetuksen ohjelman mukaan. Sopimus uusitaan tänä syksynä. Toistaiseksi oppilaita on Kauniaisissa ollut vähemmän kuin 4–5, ja kaikki ovat toivoneet suomenkielistä opetusta. Heille on ostettu palvelut Espoon kaupungilta. Yksittäisiä muun kielitaustan omaavia oppilaita on myös kotoutettu Kauniaisten suomenkielisen opetuksen tavallisissa luokissa, ja he ovat saaneet

erityisopettajalta lisätukea erityisesti kielen osalta. S2-opetusta (suomi toisena kielenä) järjestetään myös suomenkielisessä opetuksessa. Sopimuksen nojalla kaikille Kauniaisten maahanmuuttajaoppilaille voidaan tarjota myös oman äidinkielen opetusta Espoossa.

Suomenkielisissä kouluissamme lähes 17 prosentilla oppilaista on muu äidinkieli kuin suomi tai ruotsi. Kaikki kiintiöpakolaiset ovat esimerkiksi aloittaneet koulunkäyntinsä suomen kielellä. Sitä vastoin ruotsinkielisiin kouluihin ei ole hakeutunut yhtäkään tällaista oppilasta. Niissä on kylläkin lapsia, joiden vanhemmista toinen on muunkielinen. Granhultsskolanissa oli 2,3 prosenttia oppilaista vuonna 2013 sellaisesta kodista, jossa toinen vanhemmista puhui muuta kieltä kuin ruotsia tai suomea (joukossa oli myös esim. pohjoismaisia kieliä). Tänä syksynä on kuitenkin tullut kyselyjä vieraskielisten lasten mahdollisuudesta kotoutumiseen ruotsinkielisessä koulussa syksystä 2016.

Vallitsevan pakolaistilanteen johdosta suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päätti 30.10.2015 ja kaupunginhallitus 14.10.2015 maahanmuuttajaoppilaiden valmistavan opetuksen aloittamista omana toimintana jo marraskuusta 2015. On odotettavissa, että turvapaikanhakijoiden ja/tai oleskeluluvan saaneiden määrä kasvaa Kauniaisissa 6–8 kuukauden kuluessa, mahdollisesti jo aiemmin. Ensimmäisen vuoden kustannukset arvioidaan 100 000 euroksi ja tulevien vuosien 90 000:ksi. Tarkoitusta varten rekrytoitiin opettajia ja nuoriso-ohjaajia lokakuussa, ja valmistava opetus alkoi 2.11.2015. Ruotsinkielinen opetustoimi seuraa tässä vaiheessa tilannetta ja luo valmiuksia voidakseen jossain muodossa järjestää poikkeavan kieli- ja kulttuuritaustan omaaville oppilaille heidän tarvitsemansa tuen. Yhtenä haasteena on heikko ennakoitavuus. Yksittäiset oppilaat voivat saada valmistavan opetuksen erityisopettajalta ja muuten käydä koulua tavallisessa luokassa. Jos kysyntä kasvaa merkittävästi, voidaan valmistava opetus aloittaa ryhmämuotoisena myös ruotsinkielisellä puolella.

Ruotsinkielisissä kouluissa tapahtuvan kotouttamisen yksi haaste on se, että kokemukset valmistavasta opetuksesta ovat Etelä-Suomessa vähäisiä. Ruotsin kielen opetusta toisena kielenä ei ole saatavilla, eikä myöskään opettajakoulutusta ruotsin kielessä toisena kielenä. Lisäksi opetusmateriaalia on saatavilla varsin rajoitetusti. Toisaalta ruotsinkielisissä kouluissa on totuttu kohtamaan oppilaita, joilla on kaksikielinen tausta, ja myös totuttu kieltä tukevaan työskentelyyn kielellisesti tietoisien opetuksen menetelmin. (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus, Maahanmuuttajataustaiset oppijat suomalaisessa koulutusjärjestelmässä).

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kaupunki tukee muutoinkin perheiden kotoutumista. TE-toimistojen tarjoaman yksivuotisen maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen lisäksi kaupunki tarjoaa kielikursseja kansalaisopistossa. Nämä rahoitetaan normaalilla valtion ja kunnan rahoituksella. Sekä suomen että ruotsin kurssien kysyntä on kasvanut vuodesta vuoteen (alla oleva taulukko). Lisäksi on runsaat 40 henkilöä jonossa tänä syksynä, näistä 9 ruotsin kielen kurssille.

		osallistujia
2011	Finnish for foreigners	58
	Swedish for foreigners	32
2012	Finnish	70
	Swedish	43
2013	Finnish	76
	Swedish	72
2014	Finnish	103
	Swedish	95
2015	Finnish	142
	Swedish	98

Kansalaisopisto on järjestänyt tänä lukukautena kolme ruotsin kielen ilmaiskurssia ja kaksi maksullista kurssia (kumpikaan ei ollut ELY-keskuksen tai TE-toimiston rahoittama). Useimmat opiskelijat ovat maahanmuuttajia. Kurssien kohderyhmä on työelämässä olevat aikuiset. Neljän-

viiden vuoden opintojen jälkeen opiskelija on tasolla, jota vaaditaan kansalaisuushakemuksen tekemiseen (B1–B2). Kokemukset osoittavat, että Kauniaisissa jotkut lukevat ruotsia koska heillä on ruotsinkielinen kumppani, jotkut koska he tarvitsevat ruotsia työssään, jotkut vapaa-ajantarpeiden/harrastuksen vuoksi, jotkut voidakseen jutella naapurin kanssa ja jotkut siksi, että ruotsia on helpompi oppia kuin suomea. Osalle ruotsi on ensimmäinen kotoutumiskieli, mutta tarkkoja tietoja ei tästä ole saatavissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluilla on valmiudet palvella tätä kohderyhmää esim. tarjoamalla liikuntapalveluja. Nuorisopalveluissa on jo aloitettu toiminta, jonka avulla on saatu maahanmuuttajataustaisia nuoria käymään nuorisotalolla. Kaupungilla on lisäksi yhteistyösopimus Luckanin kanssa ruotsinkielisestä kotoutumisesta. Luckan antaa maahanmuuttajille tietoa ja opastusta, tukee ruotsinkielistä kotoutumista, järjestää erityyppisiä tapahtumia ja on luonut mentoriohjelman maahanmuuttajille.

Kaupunki tekee muilta osin kotouttamisyhteistyötä kolmannen sektorin ja vapaaehtoisten kanssa, esim. Granin lähiavun, Punaisen ristin ja suomen- ja ruotsinkielisen seurakunnan. Kaupunki antaa parhaillaan rahoitusta työpajalle, joka tukee palvelumuotoilun avulla kaupungin yrityksiä niiden etsiessä malleja kotouttamiseen yhdistystoiminnan puitteissa. Kaupungin liikuntapalvelut käyvät jo keskusteluja asiasta liikuntayhdistysten kanssa. Kaupungin nuorisotaloa käytetään Granin lähiavun olohuonetoimintaan, johon myös maahanmuuttajat ovat tervetulleita. Luemme yhdessä -verkosto järjestää nuorisotalossa toimintaa, jossa vapaaehtoiset lukevat suomea tai ruotsia maahanmuuttajanaisten kanssa. Barnavårdsföreningen järjestää Bensowin talossa ruotsinkielistä toimintaa nimellä Tjejvillan ("tyttöjen talo"), joka myös tarvittaessa ottaa vastaan maahanmuuttajataustaisia tyttöjä.

Nykyinen kotouttamisohjelma päivitetään ensi valtuustokauden alussa. Sosiaali- ja terveydenhuolto ja sivistystoimi ovat jo aloittaneet kotouttamisen kehittämisprosessin. Päivityksessä painotetaan erityisesti ruotsinkielistä kotoutumispolkua.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Valinta suomen- ja ruotsinkielisen kotoutumisen välillä on yksilön perustuslaillinen oikeus oppivelvollisuuden osalta. Kaupunki palvelee kaikkia, maahanmuuttajat mukaan lukien, sekä suomeksi että ruotsiksi, ja sillä on sen tähden myös valmiudet järjestää kotouttaminen ruotsin kielellä. Ruotsinkieliseen kotoutumiseen liittyy seuraavia haasteita:

- ELY-keskus ja TE-toimisto eivät ole tarjonneet maahanmuuttajille ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta mutta tulee kilpailuttamaan ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen vuodenvaihteessa. Kaupunki käy aktiivista vuoropuhelua työ- ja elinkeinoviranomaisten ja muiden kuntien kanssa mahdollisuudesta tarjota myös ruotsinkielistä kotoutumista, mikäli sille on kysyntää.
- Seutu on kaksikielinen mutta ylivoimaisesti suomenkielinen. Vaikka seudulla onkin yksikielisiä ruotsinkielisiä työpaikkoja kuten esim. päiväkoteja, kouluja ja ruotsinkielisiä järjestöjä, voi olla vaikeaa saada työtä tai selviytyä yhteiskunnassa vain ruotsin kielen taitoisena. Siksi on tärkeää, että kaupungin kansalaisopisto tarjoaa jatkossakin vapaaehtoista suomen mutta myös ruotsin kielen opetusta aikuisille maahanmuuttajille.
- Pienimittaisuus ja alhainen ennakoitavuus vaikeuttavat ruotsinkielisen päivähoiton ja koulun järjestelyjä. Toistaiseksi ei ole ruotsinkielistä valmistavaa opetusta eikä S2-opetusta, ja lisäksi on pulaa oppivälineistä ja opettajista, joilla olisi kokemusta maahanmuuttajien opetuksesta.

Tällä hetkellä on nähtävissä kasvavaa kiinnostusta aikuisten maahanmuuttajien keskuudessa ruotsin opiskeluun kansalaisopiston kursseilla, ja on myös tullut jonkin verran kyselyjä mahdollisuudesta

ruotsinkieliseen kotoutumiseen kouluissa. Ruotsinkielisessä päivähoitossa kotoutetaan jo taustaltaan vierasmaalaisia lapsia. Ruotsinkielisessä opetustoimessa seurataan tässä vaiheessa tilannetta.

Kauniainen on sopiva sijoituspaikka pääkaupunkiseudun ruotsinkieliselle kotoutukselle, koska paikkakunta on elävästi kaksikielinen ja ruotsin kielen asema on vahva. Koko perhettä voidaan tukea ruotsinkielisessä kotoutumisessa kaupungin kaksikielisten palvelujen avulla ja tukeutuen siihen kotouttamisyhteistyöhön, jota kaupunki harjoittaa paikallisten kaksikielisten yhdistysten kanssa. Myös pääkaupunkiseudun muissa kunnissa on kuitenkin suunnitteilla mahdollinen ruotsinkielisen valmistavan opetuksen aloittaminen.

Toimenpide-ehdotuksia

- Kaupunki käy aktiivista vuoropuhelua työ- ja elinkeinoviranomaisten ja muiden kuntien kanssa mahdollisuudesta tarjota myös ruotsinkielistä kotouttamista kysynnän mukaan.
- Ruotsinkieliseen koulutoimeen luodaan valmiudet järjestää kouluissa valmistavaa opetusta muun kielellisen ja kulttuurisen taustan omaaville oppilaille, joko yksittäisille oppilaille tavallisessa luokassa lisätyn tuen avulla, tai – jos kysyntä kasvaa – ryhmänä. Yhteistyömahdollisuudet pääkaupunkiseudun muiden kaupunkien kanssa selvitetään.
- Kaupunki tarjoaa jatkossakin vapaaehtoista suomen ja ruotsin kielen opetusta aikuisille maahanmuuttajille kansalaisopiston puitteissa.
- Kaupunki kehittää edelleen paikkakunnan yhdistysten kanssa tehtävää kotouttamisyhteistyötä.
- Kaupunki jatkaa poikkihallinnollisen ja moniammatillisen kotouttamisprosessin kehittämistä yhteistyössä kaikkien toimialojen kesken sekä paikallisten yhdistysten kanssa. Kehittämistyössä otetaan huomioon maahanmuuttajin mahdollisuudet vaikuttaa itse kotoutumiskielen valintaan.